

CHOROBA

Pryszczycza to choroba bydła, owiec, kóz, świń i innych zwierząt parzystokopytnych (np. jeleni, saren i dzików), która powoduje powstawanie **pęcherzyków i pęcherzy na błonie śluzowej w jamie gębowej, na wargach, języku, w okolicy otworów nosowych oraz na wymieniu, strzykach, w szparze międzyracicowej i na koronkach racic**. Zakażone zwierzęta niechętnie się poruszają, mają podwyższoną temperaturę ciała, obserwuje się apatię, kulawiznę i utratę apetytu oraz spadek mleczności, a u **bydła obfite ślinienie**.

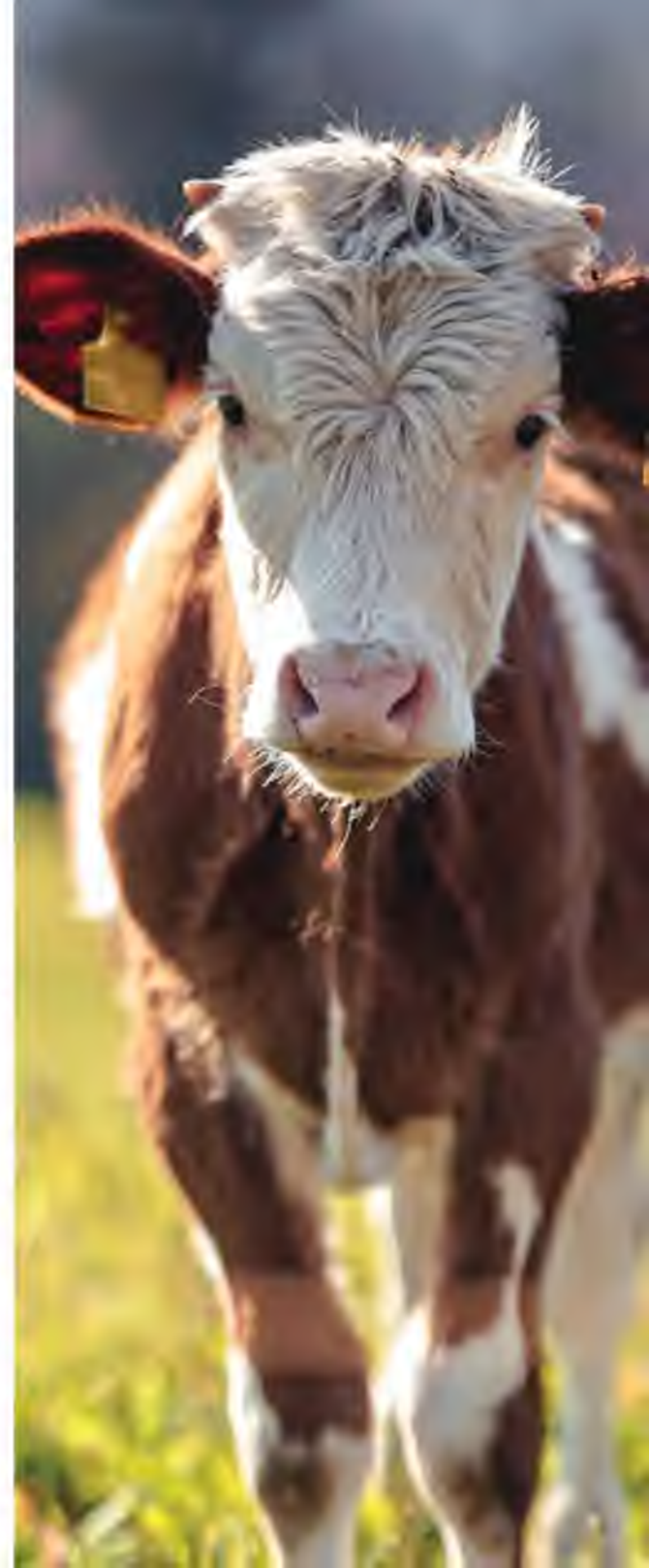
Ciężarne samice mogą ronić, a młode zwierzęta mogą padać bez widocznych objawów klinicznych.

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

PRYSZCZYCA wspólne działanie, wspólne bezpieczeństwo

1 TRANSMISJA

Pryszczycza jest jedną z najbardziej zaraźliwych chorób zwierząt parzystokopytnych.

Kontakt między zwierzętami jest głównym sposobem przenoszenia i rozprzestrzeniania się choroby, ale również pasza, słoma, obornik, sprzęt, pojazdy i ludzie, którzy mieli kontakt z zakażonymi zwierzętami mogą przenosić wirusa.

Możliwe jest przenoszenie pryszczycy wraz z mlekiem, mięsem i innymi produktami pochodzącymi od zakażonych zwierząt, które nie zostały poddane obróbce niszczącej wirusa tej choroby.

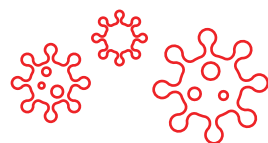

2 ZAPOBIEGANIE

Wprowadzanie do gospodarstwa zwierząt o nieznanym stanie zdrowia stanowi bardzo duże zagrożenie dla całego stada. Większość środków zapobiegawczych jest wspólna dla różnych chorób i jest najlepszym i najtańszym sposobem ochrony stada.

UNIKAJ:

- Zakupu zwierząt niezidentyfikowanych, pochodzących z niewiadomego źródła;
- Kontaktów między zwierzętami z różnych stad (np. na pastwisku, kontakt nos w nos przez ogrodzenie);
- Odwiedzania innych hodowli zwierząt bez zachowania zasad bioasekuracji;
- Wspólnego używania narzędzi, sprzętu i pojazdów wykorzystywanych w innych gospodarstwach.

STOSUJ:

- Oddzielne miejsca do izolacji i obserwacji przez 14 dni każdego nowo zakupionego zwierzęcia;

- Odzież i obuwie ochronne do obsługi zwierząt;

- Niecki, maty lub urządzenia do dezynfekcji obuwia przy wejściu do budynków inwentarskich oraz mycie i dezynfekcję rąk.

3 ŚWIADOMOŚĆ

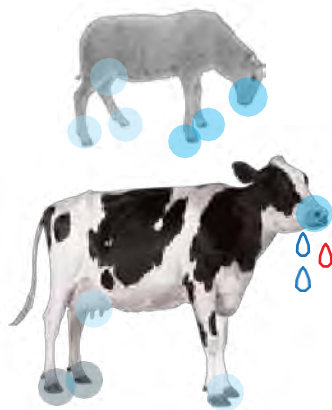
Choroba może powodować bezpośrednie i pośrednie straty ekonomiczne, a stado może być zagrożone. Bardzo ważny jest nadzór nad zdrowiem zwierząt.

Każde podejrzenie pryszczycy należy niezwłocznie zgłosić służbom weterynaryjnym.

Powiadomienie jest obowiązkowe i ma zasadnicze znaczenie dla szybkiego zdiagnozowania choroby.

Pryszczyca (FMD)

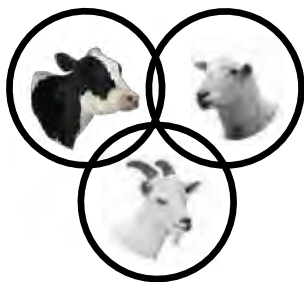
Choroba

Pryszczyca to choroba zwierząt parzystokopytnych udomowionych i wolno żyjących (w tym bydła, owiec, kóz, świń, wielbłądowatych, bawołów, jeleni). Powoduje powstawanie pęcherzy głównie w jamie ustnej i na kończynach. Objawy u zakażonych zwierząt: obfite ślinienie, mlaskanie, nadżerki i pęcherze, gorączka, spadek apetytu, niechęć do ruchu, kulawizna, spadek mleczności, ronienia.

U młodych zwierząt, np. prosiąt, jagniąt, kozłat, śmierć może wystąpić bez żadnych objawów.

Transmisja

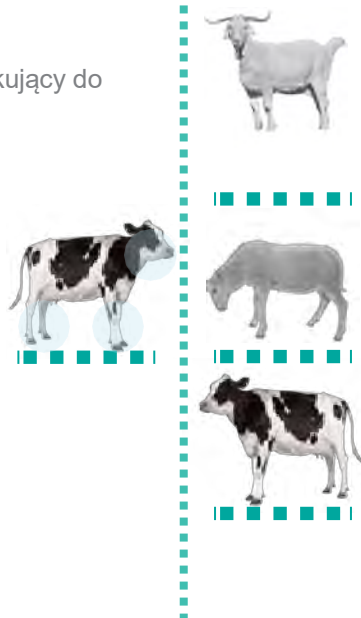

Pryszczyca jest jedną z najbardziej zaraźliwych chorób. Kontakt między zwierzętami jest głównym sposobem przenoszenia i rozprzestrzeniania się choroby, ale również pasza, ściółka, sprzęt, pojazdy i ludzie, którzy mieli kontakt z zakażonymi zwierzętami mogą przenosić wirusa. Możliwe jest przenoszenie wirusa wraz z mlekiem, mięsem i innymi produktami pochodzącymi od zakażonych zwierząt.

Może wystąpić przenoszenie drogą kropelkową (obecność wirusa w aerozolu).

Zapobieganie

Środek
dezynfekujący do
izolacji

Ryzykowne zachowania zwiększają prawdopodobieństwo zakażenia. Większość środków zapobiegawczych jest wspólna dla różnych chorób i jest najlepszym sposobem ochrony stada.

Ochrona stada w przypadku podejrzenia wystąpienia ognisk choroby w pobliżu:

Unikaj:

- kontaktów między zwierzętami z różnych stad, np. na pastwisku, przez ogrodzenie);
- zwiedzania innych miejsc, w których przebywają zwierzęta;
- korzystania ze wspólnych narzędzi, sprzętu, pojazdów, personelu z innymi gospodarstwami.

Stosuj:

- oddzielne miejsca do izolacji i obserwacji przez 14 dni każdego nowo zakupionego zwierzęcia;
- odzież i obuwie ochronne do obsługi zwierząt;
- dezynfekcję obuwia przed wejściem do budynku ze zwierzętami

Szczepionki przeciwko pryszczycy są dostępne i muszą być stosowane wyłącznie z instrukcjami służb weterynaryjnych.

Świadomość

Choroba może powodować różne bezpośrednie i pośrednie straty ekonomiczne. **Bardzo ważne jest regularne sprawdzanie wszystkich zwierząt. Każde podejrzenie pryszczycy należy niezwłocznie zgłosić Inspekcji Weterynaryjnej.** Powiadomienie jest obowiązkowe i ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby.

INFORMACJA GŁÓWNEGO LEKARZA WETERYNARII DLA POSIADACZY BYDŁA, OWIEC, KOZ, ŚWIŃ ORAZ INNYCH ZWIERZĄT PARZYSTOKOPYTNYCH NA TEMAT PRYSZCZICY

Pryszczycyca (*Foot and mouth disease – FMD*) jest wirusową, bardzo zakaźną chorobą zwierząt parzystokopytnych, w tym **bydła, świń, owiec i kóz**.

Wirus pryszczycy przenosi się przez kontakt bezpośredni pomiędzy zwierzętami, za pośrednictwem mięsa i produktów mięsnych, mleka i jego przetworów, nasienia, skór, wełny, paszy dla zwierząt, itp.

Wirus może być przenoszony także przez człowieka, sprzęt gospodarski, ptaki, owady, gryzonie, środki transportu czy odzież.

Objawy chorobowe:

- gorączka, apatia, utrata apetytu, brak przeżuwania, gwałtowny spadek mleczności;
- zwiększone pragnienie i obfite ślinienie;
- pęcherze na języku, wargach i dziąsłach, śluzawicy u bydła/tarczy ryjowej u świń, na skórze szpary międzyraccowej, a także na wymieniu i strzykach;
- po pęknięciu pęcherzy - bolesne rany, owrzodzenia;
- cielęta i prosięta, karmione mlekiem zwierząt chorych na pryszczycę często padają z objawami biegunki i ogólnego wycieńczenia;
- równie często dochodzi do padnięć zwierząt dorosłych.

Zalecenia:

- w razie zauważenia wymienionych objawów choroby należy natychmiast **zawiadomić powiatowego lekarza weterynarii** celem umożliwienia pobrania próbek w kierunku wykluczenia FMD.
- zgłoszenia należy dokonać bezpośrednio albo za pośrednictwem lekarza weterynarii opiekującego się gospodarstwem lub właściwego miejscowo organu samorządu terytorialnego (wójta, burmistrza, prezydenta miasta).
- do czasu przybycia powiatowego lekarza weterynarii wszystkie zwierzęta należy zatrzymać w gospodarstwie, zwierzęta chore zamknąć i odizolować, nie wpuszczać osób postronnych do gospodarstwa oraz unikać wyjazdu domowników poza teren gospodarstwa.

Należy pamiętać, że wystąpienie tej szybko szerzącej się choroby powoduje zawsze ogromne straty ekonomiczne dla kraju oraz hodowców zwierząt, związane w koniecznością wybijania zakażonych stad, a także ograniczeniem obrotu i handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego.

Pryszczycyca jest chorobą zwalczaną z urzędu!!!

Zgłoszenie podejrzenia wystąpienia pryszczycy jest obowiązkiem wynikającym z ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Za zwierzęta zabite w ramach zwalczania pryszczycy przysługuje odszkodowanie z budżetu państwa!!!

Źródła zdjęć:

- <https://www.dairyherd.com/article/improper-vaccinations-cited-korean-fmd-cases>
- <https://letabaherald.co.za/43030/fmd-detected-in-givani-as-agri-grows-in-sa/>
- <https://affleap.com/savants-have-found-where-fmd-virus-starts-infection-in-cattle/>